

هل سألت نفسك؟ من خلقك؟ ولماذا؟

وماذا بعد الموت؟ (للجمعية)

Ахъа хъайга хаьттиний? Хьо

Хъа кхоьल्लीна? Ткъа стенна?

Ткъа валарна тIаьхъа хIун ду?

**Ахъа хъайга хъяттиний? Хьо Хъа
кхоьल्लीна? Ткъа стенна? Ткъа валарна
тӀаьхъа хӀун ду?**

Меттанашкахъ исламан чулацамна
гӀуллакхдаран юкъараллин Ӏилманан комитет

**Ахъа хъайга хъяттиний? Хьо Хъа
кхоьल्लीна? Ткъа стенна? Ткъа валарна
тӀаьхъа хӀун ду?**

Меттанашкахъ исламан чулацамна
гӀуллакхдаран юкъараллин Ӏилманан комитет

Хьо Хъа кхоьल्लीна, хӀай адам? Нагахъ хьо
хъайн дегӀе микроскопна кӀелахъ хъаьжнехъара,
хъуна нийсаллин а, Ӏаламатийн а дуьне гина хир
дара. Хъайн дегӀера хӀора клеткано шенгахъ
чолхе шифраш йолу тӀаьхъенан хаамаш
лелабой. Ахъа хъайга хъяттиний, Хъам язйина и
шифраш? Ткъа Хъам дӀанисйина уьш шайн
нийсачу меттаьхъ?

ХӀора лекха гӀишлоно а, хӀора эсала цӀено а и
диначух лаьцна дуьйцу; ткъа муха хила тарло
хӀара шуьра Ӏалам, шен хазаллица а, нийсонца а,
цуьнан хӀора хӀума низамехъ хиларца а,
Кхоллархо воцуш?

ХӀай, адам! Хъан хъекъало тӀе ца эцаре терра
хъайга иштта аьлча: «ТӀехдика йина хъекъале
телефон, иза кхоьल्लीнарг а, йинарг а воцуш,
цӀеххъана яьлла йу», я «чолхе гӀирсийн машина, и

нисъйнарг а, терго еш верг а воцуш, вовшашца барт болуш нийса болх беш хилар», – ткъа муха тлеоьцур ду хъекъало иштта аьлча: «ХIара сийлахь-йоккха Iалам, шен ницкъамца а, говзаллица а, нийсачу къепашца а, тIехдикачу низамца а, Кхоллархо воцуш кхолладелла»?

Баккъалла а, хIокху Iаламан хIора дакъа, уггаре жиманиг долчу зинтигера дуьйна уггаре йоккхачу галактике кхаччалц, шен Кхоллархочун сийлаллина тешалла до; хекъалца хила йиш йоцуш ду иштта нийса долу низам, низам доцучу хьолах кхолладелла хилар. Баккъалла а, хекъало тIе ца оьцу хIара Iалам хIумма а доцучух кхолладелла хилар а, я хIара исбаьхъа а, чолхе а долу низам бIаьрзе нисдаларан тIаьхье хилар а

Нийса хъекъало а, цIеначу фитIрато а стаг Iалам Кхоллархо хиларх тешаре ма-виггара, иштта цара вай оцу Кхоллархочун сифатех а, вайн тIехь йолчу Цуьнан бакъонех а лаьцна ойла яре а тIетаIадо.

Баккъалла а, оцу Кхоллархочун сифатех ойла яро вайна неIарш дIайоьллу, Цуьнан вуьззина тоьлла хилар а, массо а эшамах цIена хилар а оьшуш хиларх кIорггера кхета.

ХIокхуьнан маьIна ду, Кхоллархо массо а хазаллин а, сийлаллин а сифаташца хилар. Иза – Сийлахь-Веза ву иза – массо а хIуманна тIехь Ницкъ кхочуш а, массо а хIума Хууш а, Ша

кхоьллинчу а, Ша къастийнчу а массо
хIумангахь Хъекъале а ву. И кхачамалла цхьа
магаралла хилла ца Iа, ткъа хьесапо тIедожош
ду, хIунда аьлча, Цуьнан сифаташкахь муьлхха а
эшам хиларо кхоллараллехь а, урхаллехь а
дохар хиларе тIе кхачор дара, ткъа иза вайна
Iаламан чохь гуш долчу нисдаларца догIуш дац.

Иштта, эшамашна гена хиларо тIедуьллу
Кхоллархо Шен кхолламех хьашт воцуш хилар.
Цунна цхьа а ца оьшу, мелхо а, массо а хIума ша
хиларехь а, дахарехь а Цунга хьашт ду. Иза ЦIена
ву накъостях а, доьзалах а, хIунда аьлча уьш
эшаман а, гIорасизллин а билгалонаш ю.
Сийлахь-Веза АллахI оцу дерригенах а цIена ву.

АллахI Сийлахь-Веза Кхоллархо хилча,
камаьршаллин а, сийлаллин а сифаташца
волуш, Иза ву-кх вай а, Iалам а доцучуьра
кхоьллинарг, цу чохь мел дерриг а Цуьнан
долахь ду, Иза ву-кх вайна рицкъ луш верг а,
Шен къинхетамца вайна го бинарг а, массо
хIуманна урхалла дийриг а ву Иза; ткъа вайна
тIехь дац те Цунна хастам бан а, Цуьнан реза
хилар муха даккха лаха а, вайна тIедиллина
долу Цуьнан бакъо муха кхочушъян а, вай
кхоьллинчу Iалашонна кхача гIерта а?!

АллахIа вай кхоьллина, тIаккха Шена вайгара
хIун лаъа вайна билгал ца дар хъекъале дуй те?
ХIунда ду вай кхузахь? Дахарехь вайн хиларан

хІун Іалашо а, хьесап а ду? Веллачул тІаьхьа вайх
хІун хир ду?

Соьца ойла ехьа: нагахь цхьамма исбаьхьа
гІала йинехь, иза уггаре керлачу технологин
гІирсашца кечйинехь, тІаккха, иза йина ваьлча,
цхьа а бахьана доцуш, цІеххьана иза ерриг йохо
волалахь, цу стагах хьекъале ву алакур дуй
вайга? Иштта дар хьекъал долчунна догІуш
доцуш, маІна доцуш хилар гуш даций ткъа?

Нагахь и гІуллакх адаман агІор тІеэца мегар
доцуш делахь, муха мегар ду вай ойла ян,
Хьекъале а, массо хІуманак Хааш а волчу АллахІа
и исбаьхьа долу дуьне иштта говза а, кхоччуш
тоьлуш а кхоьллина, тІаккха иза цхьа а Іалашо
а, хьекъал а доцуш дохор ду аьлла?

Бакъалла а, АллахІа адамаш сийлахь-
доккхачу хьекъалан дуьхьа кхоьллина, иза –
Цунна, Шеца накъост а воцуш, Цхьанна Іибадат
дар ду. Иштта Цо уьш хІокху дуьненахь зен а
кхоьллина, царна Къематдийнахь шаьш динчу
Іамалех хьесап дайт гІовттор йолу хан а
хІоттийна. Ткъа милла велахь АллахІах тешна,
Цуьнан кхайкхамна жоп делла, цунна
Ялсаманин ирс хир ду, гуттаренна а цигахь Іаш.
Ткъа милла велахь бакъонна тІехьатоьхна
вирзинарг, иза жоьжахатин ахІлунах хир ву.

Ткъа Іибадат – вайна тІедиллина декхар ду,
хІунда аьлча иза вай кхолларан Іалашо ю. Иза

вай шукар даран а, АллахІ дела хилар а, Иза
цхъаъ хилар а кѣобал даран а тоъшалла ду.

Ойла ехъа, Веза-Сийлахъ волу АллахІ ву-кх
хѣо кхоъллинарг а, хѣуна хезар а, гар а делла хѣо
сийлахъ винарг а, дагар а дина ца валлал долчу
ниІматашца хѣуна го баъккхинарг а. И ву-кх
хѣан пхенашкахула цІий леладерг, хѣуна хи а,
хІаваъ а рицкъана луш верг. Ткъа хѣо хІора
сахътехъ Цуънга хъашт ву. Цуънан кѣинхетам а,
дола а дацахъара, хѣо хІаллакъхир вара, хѣан
ницкъ а дІаболур бара. ХІетте а, Иза – ЦІена ву
Иза – хѣан рицкъанан дола дан тІелаъчна, хѣо
хѣайн ненан кийрахъ гІийла, хѣайна дола дан
хІума а доцуш, бер долуш а.

Иштта Сийлахъ-Веза Кхоллархо хѣакъ вац те
ахъа Цунна Іибадат дан, Цунна ма-лаъара, хѣуна
ма-лаъара а ца деш?! КІорггера ойла ехъа:
нагахъ ахъа хѣайн нанна совгІат дала дагахъ
хиллехъара, ахъа хѣайн лааме хѣаъжжина товш
дерг лур дара цунна, я цунна хІун деза хаа
гІерташ, иза йоккхаеян цунна догІург лур дара?
Иштта Сийлахъ-Везачу АллахІана Іибадат дар а
хила деза вайн лаамашца я дайшкара
схъадеанчу Іадаташца догІуш доцуш, ткъа иза
хила деза Цунна, Веза-Сийлахъ волчу, ма-лаъара
а, Цо вайга омар ма-дарра а.

Іибадат цхъана сийлахъ-везачу АллахІана дан
деза, цуънан накѣост а воцуш. Адамна шен
Кхоллархо воцчунна Іибадат дан ца мега.

Жоьжахатехь даиманна вита везаш долу уггаре доккха кѳа – иза АллахІана накѳост вар ду. Иза ду адамо АллахІ воцчунна, Цуьнан кхолламех цѳъанна Іибадат дар, масала, цІушна, я малхана, я баттана, я стагана, я дийнатана, я дикачу стагана Іибадат дар. И дерриге а ширкан а, керсталлин а тайпанех ду. Оцу тІехь велларг жоьжахатин цІергахь даиманна хир ву.

Дала дукха пайхамарш а, элчанаш а бахкийтина, дуьненахь вай хиларан а, дахаран а Іалашох лаьцна вайна хайта. Массо а элчанийн хаам цѳъаѳ бара: иза Ислам дин дар а, Кхоллархочунна цѳъанна, цуьнца накѳост а воцуш, Іибадат даре кхайкхам бар а. Амма хьалха баьхкинчу элчанаша деанарг хийцина а, харцдина а нах карийра. Цундела Дала ваййтира элчанийн тІаьххьарниг – Мухьаммад, цунна доссийра адамашна тІаьххьара хаам – Сийлахь Кѳурѳан. Кѳурѳан – Делан дош хилар а, иза хийцамашна а, харцдаларна а кІел ца дисна цѳъаѳ бен доцу жайна хилар а чІагІдеш, хьекъалан а, Іилманан а дукха тоьшаллаш ду. Дала Кѳурѳан чохь вайна хаййтина, Адамегара Ислам дин доцург кѳобал дийр доцийла, иштта массо а элчанийн хаам цѳъаѳ хилар а: Кхоллархо цѳъаѳ варе а, цунна цѳъанна, накѳост а воцуш, Іибадат даре а кхайкхам бар. Дала Кѳурѳан чохь вайна хаййтина, муьмин нахана гуттарлера ялсамане а, ирс а хирг хилар, ткѳа АллахІ

воцчунна Ибадат динчунна я Ислам дин тӀеэца
реза ца хиллачунна – лазош долу жоьжахатин
цӀе а, лазап а хир ду.

Ислам дин кхечу динех къастош дерг -
бусалба нахана бен таро цахилар ю, тешамечу
хаарийн хьосташна тӀе а тевжаш, Илманан а
тоьшаллашца чӀагӀдан, тахана шайн карара
Сийлахь-Долу Къуръан - хийцамах а, харцонах а
лардина долу Кхоллархочун АллахӀан дош
хилар.

Сийлахь-Дозалла долу Къуръан – иза Дала
Шен пайхамарна Мухьаммадна (АллахӀера
салам а, маршо а хуьлда цунна) доссийна Жайна
ду. Цо оцу Къуръанца адамаллина дейтта бӀе
шарал сов зама хьалха кхайкхам бина, цуьнах
тераниг я цуьнах тера цхьа сурат дало аьлла,
амма церан и дан гӀора ца кхечира. И кхайкхам
тахана а бу лаьтташ, цхьаннан а аьтто а бац
цуьнах тера хӀума дало, шен исбаьхьаллехь а,
говзаллехь а, Іаламат хиларехь а, шариӀатан
хьукманашкахь а. Иштта, заманаш хийцаяларх
а, цхьаннан а гӀора ца кхечира цуьнах тера я
цунна герга хӀума дало. Къуръан чохь долу
Іаламат шен маттахь говзаллин а, билгалонан а
лаккхара бараме кхаьчна хиларца доьзна дац,
амма иза кхин дӀа а доьдуш ду, иза Делан дош
хилар чӀагӀдеш долу хьекъалан а, Илманан а
тоьшаллаш чулоцуш. Нагахь санна Сийлахь-
Дозалла долчу Къуръан чохь иза Делан дош

хилар тIечIагIдеш билгала тоъшаллаш делахъ,
тIаккха хъекъале а, нийса а долу лелар – иза
бакъдар а, цо ма-бохху лелар а ду, адамаша
шайн куьг тоъхна хийциначу кхечу жайнашна
тIетевжарал а.

Кхетамечу хъекъало вай кхетадо, дуьне
кхоьल्लीна а, цуьнан низам кхоччуш нисдина а
волчу Кхоллархочун дош бакъдерг довзаран
уггаре а бакъ болу хьост дуйла. Ткъа Къуръан
чохъ вайна меттан иштта Iаламат а, Iилманан
бакъдерш а, кхоччуш долу шарилатан
хьукманаш а карийча, цул совнаха иза
заманашкахула харцдаларх лардина хилар а
гучу даьлча, иза Делан дош дуйла къобалдар
бен, кхин некъ ца буьсу.

Цундела, Къуръан чохъ яздинчух тешар
ийманан харжам хилла ца Iа, амма иза бакъдерг
лахаран логикица догIуш болу хъекъале сацам а
бу.

Баккъалла а, Сийлахъ-Везачу АллахIа
Сийлахъчу Къуръан чохъ билгалдаьккхина, Ша
вай эрна ца кхоллар, амма Шена Iибадат
дайтархъама кхоллар.

АллахIа вайна Къуръан чохъ хаийтина, вай
Iаш долу хIара дуьненан дахар кеста чекхъер
йолу ханна йолу зама бен цахилар, ткъа бакъ
долу гуттарлера дахар Эхартахъ хир дуйла,
муъмин нах Ялсамани а, керста нах Жоьжахати
а чубоьлхучу хенахъ.

Вай хlумма а доцчуъра кхоъллина волу
Кхоллархо, вай делачул тlаьхъа йуха а дахаре
дерзо, шеко а йоцуш, ницкъ кхочуш ву. Вайна
гонаха долчу дуьненан аяташкахъ а, Дала делла
хlума дендеш, Цуьнан ницкъан доза цахиларна
билгала тоьшалла го вайна. Дала сийначу
диттах цlе ма-йоккху, екъачу латтара ялта а,
стоьмаш а ма-кхийо, тlадамах ненан кийрахъ
бер ма-кхуллу, иштта Иза – Сийлахъ-Веза верг –
белларш денбан а, Къематдийнахъ бекхам бан
уьш кешнашкара гlатто а ницкъ кхочуш ву.
Хlунда аьлча, Дела массо а хlуманна тlехъ Ницкъ
кхочуш ву. Зуламхочун а, зулам лайначун а
дахар хьесап а, бекхам а боцуш чекхдалар – иза
харцо а, нийса доцуш а ду.

Адаман хаттам кхоллабала тарло: хlунда
Ислам, ткъа кхин долу динаш хlунда дац?

Адам кхечу массо а кхоллараллех къастош
йолу уггаре коьрта башхалла – иза хьекъал ду.
Цуьнан декхар – ойла яр а, бакъдерш лахар а ду.

Ислам - иза могуш хьекъалца а, нийсачу
фитратца а догlуш долу дин ду, цо хиларан
доккхачу хаттаршна хьекъале жоьпаш ло: вай
хlунда ду кхузахъ? вай дахаран lалашо хlун ю?
валарна тlаьхъа хlун хир ду?

Ислам дин Кхоллархо цхъаъ веш Цунна
Ибадат дарна а, «Аллахl воцург кхин дела вац»
аьлла тешалла дарна а тlехъ лаьтташ ду. Иза ду
хьалхара тешалла, иштта Ислам динехъ иманан

бух а бу иза. Цуьнан маьІна ду: бакъонца
Іибадат дан хьакъ верг Цхьа АллахІ воцург кхин
цхьа а вац.

Хіокха ШахІадатан юкъа догІу:

Тавхьид: аьлча а, Іибадат дан хьакъ волуш
Цхьаъ бен воцучу Делах тешар ду, Цуьнан
накъост вац, доьзал бац, Цунах тера хІума а дац.

Ширкех мукъа хилар: аьлча а, адамаша йина
массо а цІунаш а, деланаш а харцдар.

Исламо дерриге элчанах тешар тІедуьллу.
Цундела бусалбанаш, АллахІа Къуръан чохъ ма-
хайитара, теша Іийса – АллахІан лай а, Цуьнан
элча а вуйла, иза АллахІан кІант воцийла а.
ХІунда аьлча, АллахІ Сийлахъ-Веза ву, Цуьнан
зуда я кІант хиларх ЦІена ву Иза. Иза царах
шиннех а, массо а хІуманах а паргІат ву. Иштта
АллахІа вайна Къуръан чохъ хайитина Іийса
пайхамар хилар а, АллахІа цунна шортта
Іаламаташ далар а, АллахІа иза шен къоме, Ша
цхьаъ волу АллахІана Іибадат дайта, Цуьнца
накъост а воцуш, ваийтар а. Кхин а хайитина Цо,
Іийсас нахе шена Іибадат де ца аьлла, ткъа цо ша
шен Кхоллархочунна Іибадат дора. Нагахъ
санна хъан Іийсах, АллахІана хьакъ ма-деззара,
теша лаахъ, хъуна тІехъ ду ислам дин тІеэцар.

АллахІа вайна Къуръан чохъ хайитина, Іийсас
шен къоманна цхьаъ волчу АллахІана Іибадат
дар ома дина хилар а, царна ширках кхерам
тесна хилар а.

Хъекъал долчу стага шена санна долчу кхоьллинчунна, мацлучунна, хьоглучунна, шашена тIера Южалла а, зен а дIатоха ницкъ боцчунна Ибадат дар хъекъале дуй те?! ХIай адам, ахъа муха до Ибадат Марьяман кIантана Иийсана, иза дааррий, маларрий оьшуш стаг хилла волуш, шен Кхоллархочуьнга ламазца вирзина хилла волуш?! Хъекъало тIеэца йиш юй те Дала Шена-Шега ламаз дар?! АллахI вац тIкъа Сийлалла йолуш верг, Шен кхачамаллехь цхъаъ бен воцург, Шех тера а, Шена нисвала а хIума доцуш Цена верг, дуьне-Iалам чохь дерриг а Шен ницкъана а, Iедална а кIелахь долуш верг? Муха хъекъале ду Стигланийн а, лаьттан а Кхоллархо бер санна дуьнен чу валар, тIаккха Ша кхоьллинчарна жIарах тохийта Ша дIавалар? Баккъалла а, жIарах тохуш а, бойъуш а берш – уьш лийр долу адамаш ду. Ткъа Кхоллархо – Иза цкъа а лийр воцу Дийна верг ву, набаро а, самадаларо а ца оьцуш волу Даим ГIаролехь верг ву. Ишттачух Цена хилар Цуьнан йоккхаллин а, сийлаллин а кхачамаллех дац те?

Сийлахь-долчу Къуръан чохь АллахIа вайна хаийтина, массо а элчанаш цхъана кхайкхамца баьхкина хилар, иза бу – шайн къаьмнашка цхъаъ волчу, накъост воцучу АллахIана Ибадат даре кхайкхар. Амма заманаш яларца, цхъаболчара и даималера кхайкхам тилбина,

пайхамарша даьккхина долу Товхьидан нур дIа а дайина. Цундела АллахIа тIаьххьарниг волу элча Мухьаммад ﷺ вайитина, цунна тIе Сийлахь-долу Къуръан а доссийна, цул хьалха хиллачу массо а элчано яьккхина йолу Товхьидан кхайкхам карла яккхархьама.

ТIаьххьаре а оха хьобга олу, хIай адам:

Баккъалла а, Ислам – хьекъалан а, Iаламан а дин ду. Иза Сийлахь-Везачу Кхоллархочо адамашна хIоттийна цхьаъ бен доцу дин ду; цундела хьекъал долчу хIора а адамо сихонца Ислам дин тIеэца деза, АллахI Дела хиларх а, Ислам дин хиларх а, Мухьаммад (Делера салам-маршалла хуьлда цунна) Цуьнан Элча хиларх а тешарца. ХIара адаман харжам бан бакъо йолуш гIуллакх дац, хIунда аьлча, Къематдийнахь АллахIа цуьнга хоттур ду элчанашна цо хIун жоп делира аьлла. Нагахь иза иман диллина хиллехь, цунна хир бу боккха кхиам а, декъалхилар а, ткъа нагахь иза керста хиллехь, цунна хир бу билггала эшам.

Нагахь санна ахьа хIокху дуьненахь бакъ долу ирс а, эхартахь толам а лахахь, тIаккха хьуна хаййла, хьайн дахарехь ахьа тIеэца йиш йолу уггаре а доккха сацам – иза Ислам дин тIеэцар ду. Хьуна тIехь дерг-м хIара дешнаш бакъонца тешначу даггара алар бен дац: «Ас тоьшалла до, АллахI воцург кхин дела ца

хиларца, ас тоъшалла до, Мухъаммад – Цуънан Элча хиларца». Цул тІаьхъа, хъайн дин Іамаде, оцу шина тоъшалло тІедуьллучунна тІехъ болх а бе: АллахІах а, Цуънан Элчанах а иман диллар а, Исламан арканаш лардар а.

Ала и хІинца, шек а ма вала. Іожал-м цІеххъана йогІу, цундела иштта мехала сацам тІаьхъа ма татта. Дикачу некъах хьо юхаверзо ШайтІанна таро ма ло. Майра хила, нуьре а, нийсачу новкъа а воьду хъайн некъ дІаболабе.

ХІинца хъайн сацам бе а, синтемца а, резахиларца а дуьззина керла дахар дІадоладе.

Ас тоъшалла до, АллахІ воцург кхин Дела ца хиларца, юха а ас тоъшалла до, Мухъаммад – АллахІан Элча хиларца.

الفهرس

Ахъа хъайга хъаттиний? Хьо Хъа кхоьллина? Ткъа стенна? Ткъа валарна тӀаьхъа хӀун ду?	2
Ахъа хъайга хъаттиний? Хьо Хъа кхоьллина? Ткъа стенна? Ткъа валарна тӀаьхъа хӀун ду?	2
ТӀаьххъаре а оха хьоьга олу, хӀай адам:	13